

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA TATU

YATOKANAYO NA KIKAO CHA ISHIRINI NA NNE

20 MEI, 2016

MKUTANO WA TATU - YATOKANAYO NA KIKAO CHA ISHIRINI NA NNE

TAREHE 20 MEI, 2016

I. DUA:

Saa 3.00 Asubuhi Mwenyekiti wa Bunge (Mhe. Najma Murtaza Giga) alisoma
Dua na Kuongoza Bunge.

Makatibu Mezani

1. Ndg. Theonest Ruhilabake
2. Ndg. Charles Mloka

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Naibu Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi aliwasilisha Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

III. MASWALI:

Waheshimiwa Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuuuliza maswali:-

OFISI YA WAZIRI MKUU:

Swali Na.199 – Mhe. Dkt. Elly Marcho Macha

- Swali la nyongeza: (i) Mhe. Susan Anselm Lyimo
(ii) Mhe. Dkt. Elly Marcho Macha

Swali Na.200 – Mhe. Saumu Heri Sakala

- Swali la nyongeza: (i) Mhe. Saumu Heri Sakala
(ii) Mhe. Masoud Ali Salim

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na.201 – Mhe. Cecilia Daniel Paresso [kny Mhe. Dua William Nkurua]

- Swali la nyongeza: (i) Mhe. Cecilia Daniel Paresso
(ii) Mhe. Venance Methusala Mwamwoto

Swali Na.202 – Mhe. Deo Kasenyenda Sanga

- Swali la nyongeza:(i) Mhe. Deo Kasenyenda Sanga
(ii) Mhe. Amina Saleh Mollel

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

Swali Na.203 – Mhe. Zainab Matitu Vullu [kny.Mhe. Anna Richard Lupembe]
Swali la nyongeza: (i) Zainab Matitu Vullu

WIZARA YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA KIMATAIFA:

Swali Na.204 – Mhe. Ussi Salum pondeza [kny Mhe. Salum Mwinyi Rehan]
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Frank George Mwakajoka
(ii) Mhe. Dkt. Mary Machuche Mwanjelwa

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Swali Na.205 – Mhe. Susan Limbweni Kiwanga [kny. Devota Mathew Minja]
Swali la nyongeza: Mhe. Susan Limbweni Kiwanga

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Swali Na.206 – Mhe. Yahaya Omary Massare
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Yahaya Omary Massare
(ii) Mhe. Savelina Silvanus Mwijage

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

Swali Na.207 – Mhe. Rashid Abdallah Shangazi
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Rashid Abdallah Shangazi
(ii) Mhe. Martha Moses Mlata

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Swali Na.208 – Mhe. Dkt. Mary Michael Nagu
Swali la nyongeza: Mhe. Dkt. Mary Michael Nagu

MATANGAZO:

- Wageni wote waliokuwepo Bungeni walitambulishwa.
- Mwaliko kwa Wabunge kuhudhuria semina ya Benki ya Maendeleo ya Kilimo itakayofanyika katika ukumbi wa Msekwa saa 7.30 mchana.
- Mwenyekiti wa Bunge Sports Club – Mhe. Dkt. Kingwangalla, anatangaza kwamba Mechi ya Mpira wa Mguu kati Waheshimiwa Wabunge na Watumishi wa Ofisi ya Bunge itafanyika Jumamosi tarehe 21 Mei, 2016.

IV. HOJA ZA SERIKALI:

Hoja ya Waziri wa Nishati na Madini ya kuliomba Bunge likubali na kupitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Nishati na Madini kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

Majadiliano yaliendelea na Wabunge wafuatao walichangia Hoja hiyo:

1)	Mhe. Stephen Hilaly Ngonyani	-	CCM
2)	Mhe. Jasson Samson Rweikiza	-	CCM
3)	Mhe. Agnes Mwitwa Marwa	-	CCM
4)	Mhe. Vicky Kamata Likwelile	-	CCM
5)	Mhe. Ally Saleh Ally	-	CUF
6)	Mhe. John Wegesa Heche	-	CHADEMA
7)	Mhe. James Kinyasi Millya	-	CHADEMA
8)	Mhe. Upendo Furaha Peneza	-	CHADEMA

MWONGOZO WA SPIKA:

Mhe. Jenista Mhagama Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu aliomba mwongozo wa Kiti kwa kutumia Kanuni ya 67(8) kuhusu tabia iliyojengeka ya baadhi ya Wabunge kutoa kauli za uongo. Mhe. Mhagama alirejea kauli iliyotolewa na Mhe. James Millya alipokuwa akichangia Bungeni ambako alisikika akimhusisha mhe. Waziri Mhagama kuwa na uhusiano wa kimaslahi na mtu mmoja aliye katika Shirika moja anayejulikana kwa jina la Mhagama, mtu ambaye Mhe. Mhagama alidai hamfahamu.

Mwenyekiti alielekeza kuwa atatoa mwongozo wake baadaye.

9)	Mhe. Kanyasu Constantine John	-	CCM
10)	Mhe. Hassan Selemani Kaunje	-	CCM
11)	Mhe. Mussa Ramadhani Sima	-	CCM
12)	Mhe. Joram Ismail Hongoli	-	CCM
13)	Mhe. Boniventura Kiswaga	-	CCM
14)	Mhe. William Mganga Ngeleja	-	CCM
15)	Mhe. Dkt. Dalaly Peter Kafumu	-	CCM
16)	Mhe. Lolesia Jeremiah Bukwimba	-	CCM
17)	Mhe. Zitto Ruyagwa Kabwe	-	ACT
18)	Mhe. Vedasto Edgar Ngombale	-	CUF
19)	Mhe. Dkt. Christine Ishengoma	-	CCM

V. MAJIBU KUHUSU MIONGOZO ILIYOTOLEWA BUNGENI:

- a) Mwongozo wa Mhe. Ally Saleh Ally wa tarehe 27 Aprili, 2016 kuhusu kutojibiwa kikamilifu kwa swali la Mhe. Masoud Ali Salim na Waziri wa Katiba na Sheria.
- b) Mwongozo wa Mhe. John Wegesa Heche kuhusu majibu yaliyotolewa na Naibu Waziri Ofisi ya Rais (TAMISEMI) ya swali na. 64 tarehe 29 Aprili, 2016.

MWONGOZO WA SPIKA

Mhe. Joseph Roman Selasini aliomba Mwongozo wa kiti kuhusu majibu ya swali na. 205 la tarehe 20 Mei, 2016 yaliyotolewa Bungeni na Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi ambaye anadai kuwa alitarajia jibu la msingi lingezungumzia nyumba za Askari Magereza lakini kinyume chake limezungumzia nyumba za Askari Polisi. Mhe. Selasini alikiomba kiti kione uwezekano wa Serikali kutoa mchanganuo wa mahitaji halisi ya nyumba za Polisi na Magereza.

VI. KUSITISHA BUNGE:

Saa 7.00 Bunge lilisitishwa hadi saa 10.00 jioni.

VII. BUNGE KUREJEA:

Saa 10.00 jioni Bunge ilirejea na Wabunge wafuatao walipewa nafasi ya kuchangia Hoja:

20) Mhe. Ester Nicholas Matiko	-	CHADEMA
21) Mhe. Hamidu Hassan Bobali	-	CUF
22) Mhe. Seif Khamis Gulamali	-	CCM

Taarifa:

Mhe. Ester Amos Bulaya alitoa taarifa kuwa Mheshimiwa Seif Khamis Gulamali ametaja/amerejea andiko ambalo Bunge/Wabunge hawanalo au hawajapata kwa kuwa hawajapata aliomba Mhe. Gulamali aeleze jinsi alivyoipata kwa vile inarejea pamoja na mambo mengine vinasaba na rushwa.

Naibu Spika alieleza kuwa Ofisi ya Bunge haina andiko hilo na anadhani kuwa analitumia kwa jinsi alivyoshawishiwa azungumze.

23) Mhe. Venance Methusala Mwamoto	-	CCM

24) Mhe. Sebastian Simon Kapufi	-	CCM
25) Mhe. Balozi Adad Rajabu	-	CCM
26) Mhe. Ruth Hiyob Mollel	-	CHADEMA
27) Mhe. Othman Omar Hajji	-	CUF
28) Mhe. Fredy Atupele Mwakibete	-	CCM
29) Mhe. Edward Franz Mwalongo	-	CCM
30) Mhe. Cecil David Mwambe	-	CHADEMA
31) Mhe. Josephat Sinkamba Kandege	-	CCM
32) Mhe. Deogratius Francis Ngalawa	-	CCM
33) Mhe. Joseph Kizito Mhagama	-	CCM
34) Mhe. Goodluck Asaph Mlinga	-	CCM
35) Mhe. Frank George Mwakajoka	-	CHADEMA
36) Mhe. Ester Amos Bulaya	-	CHADEMA
37) Mhe. Richard Philip Mbogo	-	CCM
38) Mhe. Mendrad Lutengano Kigola	-	CCM
39) Mhe. Hussein Mohammed Bashe	-	CCM
40) Mhe. Charles Mwijage, Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji		
41) Mhe. Dkt Merdad M. Kalemani, Naibu Waziri wa Nishati na Madini		
42) Mhe. Prof. Sospeter Mwijarubi Muhongo – Waziri wa Nishati na Madini		

VIII. KAMATI YA MATUMIZI:

Bunge liliingia katika hatua ya Kamati ya Matumizi kwa ajili ya kupitia Kifungu kwa Kifungu Makadirio ya Wizara ya Nishati na Madini. Baada ya kuhitimisha kazi hiyo Waziri alitoa Taarifa ya kazi ya Kamati, Wabunge walihojiwa na kupitisha Bajeti ya Wizara hiyo.

MWONGOZO WA SPIKA:

Naibu Spika alitoa ufafanuzi kuhusu mwongozo ulioombwa na Mhe. Joseph Selasini kuhusu swali na 205 lililoulizwa na Mhe. Devota Minja, Kiti kimeelekeza swali hilo liulizwe na kujibiwa kikamilifu tarehe 23 Mei, 2016.

IX. KUAHIRISHA BUNGE:

Saa 2.29 Usiku Bunge liliahirishwa hadi tarehe 21/5/2016 siku ya Jumamosi saa 3.00 asubuhi.

**DODOMA
20 MEI, 2015**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**